

ករណីក្នុងការវាស់វែង និងខ័ណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក រវាងប្រទេសទាំងពីរ ។

ជាមួយគ្នាទៀតនោះ : ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាដោះស្រាយដោយសន្តិវិធី និងដោយសុវត្ថុរួមចំពោះ ចំណុចព្រំដែនគោកទាំង៧ រវាងប្រទេសទាំងពីរ ។ នៅក្នុងកិច្ចចរចានៅឆ្នាំ២០០០ ភាគីទាំងពីរបានឯកភាព គ្នាលើចំណុច នៅសល់ចំណុចទី៤ នៅដាក់ដាង-ដាក់ហ្វិត ក្នុងខេត្តមណ្ឌលគីរី នៅមិនទាន់បានដោះស្រាយ ដោយភាគីកម្ពុជាទាមទារយកខ្សែព្រំដែនដើរតាមទន្លេដាក់ហ្វិត ដូចដែលសេចក្តីសំរេចរបស់អគ្គទេសាភិបាល ឥណ្ឌូចិន ឆ្នាំ១៩១៤ បានសំរេច តែភាគីវៀតណាមទាមទារយកខ្សែដើរតាមទន្លេដាក់ដាង ដូចដែលផែនទី ក្រុមភូមិសាស្ត្រឥណ្ឌូចិនបានគូស ។

ក្រោមការណែនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហ៊ុន សែន** ថា ទោះបីជាយើងបានឯក ភាពគ្នាតែ០៦ចំណុចក៏ដោយ ក៏យើងត្រូវតែធ្វើឯកសារផ្ទេរការដើម្បីចងទុកជាភស្តុតាង ជាហេតុដែលនាំដល់ ការឯកភាពគ្នានៅឆ្នាំ២០០០ លើឯកសារពីរ ដែលបានដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រី នាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០០ អនុម័ត ទទួលយក គឺពង្រាងអនុស្សាវរណៈនៃការយល់យោគគ្នា លើចំណុច និងពង្រាងសន្ធិសញ្ញាបំពេញបន្ថែម លើ សន្ធិសញ្ញាកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៨៥ ក្នុងករណីឯកភាពលើ៧ចំណុច ។ គួរកត់សំគាល់ថា តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៦ មក ភាគីវៀតណាមបានផ្លាស់ប្តូរប្រធានគណៈកម្មការព្រំដែនរបស់គេលើករួចមកហើយ តែខាងកម្ពុជាវិញពុំ មានការផ្លាស់ប្តូរទេ ដែលជាឱកាសមួយដ៏ស្មុគស្មាញ ដោយភាគីវៀតណាម បានលើកសំណើថ្មីៗនៅរាល់ការ ប្រជុំ ដោយគេសំអាងថា ពុំបានដឹងឬពុំមានពេលសិក្សា ដែលជាហេតុនាំឱ្យយើងខាតពេលវេលាជាច្រើន និង ត្រូវការអំណត់ក្នុងការពន្យល់អ្នកថ្មី ឱ្យព្រមយកចំណុចឯកភាពលើកិច្ចការរបស់ប្រធានចាស់ជាដើម ។

នៅឱកាសប្រជុំក្រុមជំនាញ នាខែមិនា ឆ្នាំ២០០៥ ភាគីវៀតណាមបានស្នើធ្វើឯកសារថ្មី ជំនួសឯក សារដែលបានឯកភាពគ្នារួចមកហើយនោះ ដោយភាគីវៀតណាមទាមទារឱ្យភាគីកម្ពុជាទទួលស្គាល់ថា តំបន់ ប៊ូប្រាងនោះ ជាតំបន់ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ភាគីវៀតណាម ក្នុងន័យថា វៀតណាម សុំឱ្យកម្ពុជា ទទួលយកខ្សែព្រំដែនដើរតាមទន្លេដាក់ដាង ពុំមែនដាក់ហ្វិតដូចដែលកម្ពុជាទាមទារនោះទេ ។

ការទាមទាររបស់ភាគីវៀតណាមនេះ ធ្វើឱ្យការចរចាទទួលបរាជ័យដោយពុំអាចចុះហត្ថលេខាលើកំ ណត់ហេតុនៃសម័យប្រជុំនាពេលនោះបាន ។ ក្រោមមកទៀតមានកិច្ចប្រជុំវិសាមញ្ញរវាងប្រធានគណៈកម្មការចំ រុះកិច្ចការព្រំដែន នៃប្រទេសទាំងពីរ នាថ្ងៃទី២៦-២៨ ខែមិនា ឆ្នាំ២០០៥ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ដើម្បីដោះ ស្រាយការរាំងស្ទះកន្លងមកនោះ ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកនេះ ភាគីវៀតណាមបានផ្លាស់ប្តូរគោលជំហរទាំង

ស្រុង ដោយព្រមទទួលយកឯកសារដើមមកពិនិត្យឡើងវិញ និងឈប់ទាមទារឱ្យភាគីកម្ពុជាទទួលស្គាល់តំបន់ប្រាង្គ ជាតំបន់ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់របស់វៀតណាម ដូចមុនទៀតហើយ ។

ការផ្លាស់ប្តូរគោលជំហរវៀតណាមនាពេលនោះ តាមសំដីរបស់លោក វ៉ូ យ៉ុង ប្រធានគណៈកម្មការព្រំដែនវៀតណាម ជាសេចក្តីសំរេចរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលវៀតណាម ដែលធ្វើឡើងជូនចំពោះសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ្វ៊ុង ទ័ន ដូចជាការដែលសម្តេច ចង់ចុះហត្ថលេខាលើការឯកភាពគ្នាលើចំណុចជាដើម ភាគវៀតណាម ត្រូវតែបំពេញតាមបំណងប្រាថ្នារបស់សម្តេច ។

នៅក្រោមបរិយាកាសអំណោយផលនេះហើយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យភាគីទាំងពីរបានធ្វើការពិនិត្យរួមគ្នាយ៉ាងលម្អិតលើពង្រាងសន្ធិសញ្ញាបំពេញបន្ថែមលើសន្ធិសញ្ញាកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៨៥ ដែលស្តែងឱ្យឃើញពីលទ្ធផលដែលទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំនានារបស់គណៈកម្មការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែន នៃប្រទេសទាំងពីរ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៩ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ដើម្បីដាក់ជូនរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួនពិនិត្យ និងសំរេច ។

អត្ថបទពង្រាងសន្ធិសញ្ញាបំពេញបន្ថែម ដាក់ជូនគណៈអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ពិនិត្យ និងអនុម័តយកនាពេលនេះ ជាអត្ថបទដែលគណៈរដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា បានអនុម័តទទួលយកនាសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០០ រួចម្តងទៅហើយ ដោយមានកែសំរួលចំណុចខ្លះៗតែប៉ុណ្ណោះ ។

I-ចំណុចឯកភាព

ក-ភាគីទាំងពីរឯកភាពអនុម័តយកគោលការណ៍ និងការដោះស្រាយមួយចំនួនដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃសន្ធិសញ្ញា ឆ្នាំ១៩៨៥ ដើម្បីកែសំរួលទិសដៅនៃខ្សែព្រំដែនគោក នៅតំបន់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

១/បានឯកភាពគ្នាអនុវត្តយកគោលការណ៍ និងការអនុវត្តន៍អន្តរជាតិស្តីពីបញ្ហាព្រំដែនដើរតាមខ្សែទឹក ដើម្បីកំណត់ខ្សែព្រំដែនដើរតាមខ្សែទឹក នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនគោកទាំងអស់ នៃប្រទេសទាំងពីរគឺ ៖

-ចំពោះកំណត់ព្រំដែនទឹកដែលមិនអាចធ្វើនាវាចរណ៍បាន ខ្សែព្រំដែនត្រូវដើរតាមបន្ទាត់ទ្រូងនៃខ្សែទឹកនោះ *ligne médiane* ។

-ចំពោះកំណត់ខ្សែព្រំដែនទឹក ដែលអាចធ្វើនាវាចរណ៍បាន ខ្សែព្រំដែននោះត្រូវដើរតាមបន្ទាត់ទ្រូងនៃជ្រលងទឹកជ្រៅ *ligne de thalweg* ។ ចំណុចនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ព្រោះក្នុងការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងទៅថ្ងៃក្រោយ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរក៏ដូចជាពលរដ្ឋវៀតណាម ដែលរស់នៅតាមបណ្តោយខ្សែព្រំដែនទឹកទាំងនោះ មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទឹកនោះ ដោយមិនចាំបាច់សុំការអនុញ្ញាតពីភាគីម្ខាងទៀត ។

២/ក្នុងដំណាក់កាលដោះស្រាយបញ្ហាព្រំដែនគោករវាងប្រទេសទាំងពីរ ដើម្បីកំណត់ទិសដើរនៃខ្សែព្រំដែននៅ តំបន់ទាំងប្រាំពីរ(៧)កន្លែង ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពផ្អាកលើគោលការណ៍ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុវត្តដូចតទៅ:

-បណ្តារគោលការណ៍មូលដ្ឋានច្បាប់ ដែលរដ្ឋបាលអាណានិគមបានប្រើប្រាស់ ក្នុងការកសាងខ្សែព្រំ ដែនគោកកម្ពុជា-វៀតណាម ។

-ការគ្រប់គ្រងពិតប្រាកដ និងការកាន់កាប់ជាក់ស្តែងរបស់ប្រជាជនជាច្រើនជំនាន់ ។

-ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ ឋានលេខាស្របទៅនឹងបណ្តាគោលការណ៍ច្បាប់ និងការអនុវត្តន៍អន្តរជាតិ សំរាប់អនុវត្តក្នុងការកំណត់ទិសដើរនៃខ្សែព្រំដែន ដូចជាខ្សែបែងចែកទឹក ខ្សែជួរកំពូលភ្នំ ខ្សែរយៈកំពស់ ។

ខ-ដើម្បីទទួលយកលទ្ធផលនៃការឯកភាពផ្អាកលើ០៦ចំណុចនោះ ប្រការ១នៃសន្ធិសញ្ញាកំណត់ព្រំដែន រដ្ឋឆ្នាំ១៩៨៥ បានត្រូវកែសម្រួលនៅកំណត់ព្រំដែន០៦កន្លែង ជាក់ស្តែងដូចខាងក្រោម :

១-ចំណុចទី១ និងទី២ ខេត្តរតនគិរី ត្រង់ខ្សែព្រំដែនដែលអាណានិគមបារាំង មិនបានគូសលើតំបន់ ស និងផ្ទាំងដែនទីពីរផ្ទុំមិនស៊ីគ្នា ។

២-ចំណុចទី៣ នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី និងចំណុចទី៥ នៅតំបន់ចន្លោះទន្លេមេគង្គ និងទន្លេបាសាក់ក្នុង ខេត្តកណ្តាល ដោយយកខ្សែព្រំដែននៅតំបន់នោះ តាមការកាន់កាប់ជាក់ស្តែង ស្របទៅនឹងផែនទីខ្នាត ១:១០០ ០០០ របស់ក្រុមភូមិសាស្ត្រឥណ្ឌូចិន និងសេចក្តីសំរេចរបស់អគ្គទេសាភិបាលឥណ្ឌូចិន ។

៣-ចំណុចទី០៦ និងទី០៧ ក្នុងខេត្តកណ្តាល ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពកែសម្រួលខ្សែព្រំដែន ដោយ យោងតាមសេចក្តីសំរេចរបស់អគ្គទេសាភិបាលឥណ្ឌូចិន ឆ្នាំ១៩៤២ ។

គ-ដើម្បីបង្ការលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការងារបច្ចេកទេស ក្នុងការងារវិវត្តន៍ និងបោះបង្គោលព្រំ ដែនគោក ភាគីទាំងពីរឯកភាពផ្អាក :

១-ក្រុមជំនាញបច្ចេកទេសនៃភាគីនិមួយៗពិនិត្យ និងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ជាឯកតោភាគី ការចម្លងឡើងវិញនូវខ្សែ ព្រំដែន ពីផែនទី Bonne ខ្នាត ១:១០០ ០០០ SGI មកលើផែនទី UTM ខ្នាត១:៥០ ០០០ អមសន្ធិ សញ្ញាកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៨៥ ។ ក្រុមជំនាញបច្ចេកទេសនៃភាគីទាំងពីរ នឹងជួបប្រជុំគ្នាមុនដំណាច់ ឆ្នាំ២០០៥ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យប្រៀបធៀបលទ្ធផលការងាររបស់ខ្លួន នឹងលើកឡើងនូវដំណោះស្រាយបច្ចេក ទេស ជូនទៅគណៈកម្មការចម្រុះដើម្បីពិនិត្យ សំរេច ។

២-ភាគីវៀតណាម នឹងជួយភាគីកម្ពុជាបោះពុម្ពឡើងវិញនូវផែនទី UTM ខ្នាត ១:៥០ ០០០ ដែលមានឋាន លេខាដូចគ្នានឹងផែនទី UTM អមសន្ធិសញ្ញាកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋឆ្នាំ១៩៨៥ ។ កិច្ចការនេះ តាមគំរោងត្រូវធ្វើ ឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ ។

៣-រៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្អាកគណៈកម្មការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែន និងផ្អាកជំនាញដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការបោះបង្គោលព្រំដែនលើដីជាក់ស្តែង (ចាប់ពីឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៦ រហូតដល់ឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៨) ។

៤-ភាគីទាំងពីរនឹងខិតខំធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីឱ្យកិច្ចការទំនួលខុសត្រូវ និងបោះបង្គោលព្រំដែននៅលើដីជាក់ស្តែង ឱ្យបានមុនដំណាច់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ នឹងរួមគ្នាផលិតផែនទី ឋានលេខា នៃតំបន់ព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរ ដើម្បីធ្វើការកត់ត្រាលទ្ធផលក្នុងការបោះបង្គោល និងទំនួលខុសត្រូវលើភូមិសាស្ត្រជាក់ស្តែង ដើម្បីផលិតផែនទីព្រំដែនផ្លូវការ រវាងប្រទេសទាំងពីរ ។

ឃ-ចំណុចសំខាន់មួយទៀតស្តីពីការផ្តល់ភារកិច្ចឱ្យគណៈកម្មការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែន នៃប្រទេសទាំងពីរ ធ្វើពិធីសារស្តីពីការបោះបង្គោល ទំនួលខុសត្រូវព្រំដែនគោករវាងប្រទេសទាំងពីរ រួមមានបណ្តារងកសាងលំអិតស្តីពីព្រំដែន បណ្តាបង្គោលព្រំដែន និងផែនទីព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរ ដែលសំដែងនៃទិសដើរនៃខ្សែព្រំដែន ទីតាំងបង្គោលព្រំដែន តាមបណ្តោយព្រំដែនទាំងមូល ។

ពិធីសារស្តីពីការបោះបង្គោល ទំនួលខុសត្រូវព្រំដែនគោក គឺជាផ្នែកមួយនៃសន្ធិសញ្ញាកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៨៥ និងអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់គ្នាបំពេញបន្ថែមនេះ ។ ផែនទីព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរ នឹងប្តូរជំនួសផែនទីបានខ្នាត ១:១០០ ០០០ ចំនួន២៦ផ្ទាំង និងផែនទី UTM ខ្នាត១:៥០ ០០០ ចំនួន៤០ផ្ទាំង ដែលអមសន្ធិសញ្ញាកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៨៥ និងប្លង់ទាំង៥ អមសន្ធិសញ្ញាបំពេញបន្ថែម ។

II-ចំណុចស្នើកែដោយភាគីរៀតណាម មានដូចតទៅ :

- ១-សុំកែគ្រប់ពាក្យ " សន្ធិសញ្ញា " ទៅជា " អនុស្សារណៈនៃការយោគយល់គ្នា " វិញ ។
- ២-សុំកែ " ប្រធានរដ្ឋ " ទៅជា " ប្រធាន " ។
- ៣-ប្រកា ២ កថាខណ្ឌ ១ សុំកែ " ប្រាំពីរ " មក " ប្រាំមួយ " វិញ ។
- ៤-ប្រកា ២ ចំណុចទី១សុំកែបន្ថែម " កំណត់ព្រំដែននៅតំបន់ជាប់នឹងឃុំដាក់ដាំ ស្រុកអូររាំង ខេត្តមណ្ឌលគីរី-កម្ពុជា និងឃុំតាងជិត ស្រុកដាក់ឡើប ខេត្តដាឡាក់ (ដាក់នង) រៀតណាម ភាគីគូរសន្យាទាំងពីរបានឯកភាពគ្នា បន្តការចរចារហូតដល់រកដំណោះស្រាយបានសមស្របទៅនឹងមាត្រា១ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ និងសុំលប់ចោលកថាខណ្ឌទី២ នៃចំណុចទី ០៦នេះ ។
- ៥-ប្រកា ៣ ចំណុចទី២ សុំលប់ចោលឃ្លា " ភាគីកម្ពុជា នឹងបញ្ជូន ... ខាងលើ " ដោយជំនួសឃ្លាថា " កិច្ចការនេះ នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ " ។ និងសុំបន្ថែម : ចំណុចទី៣ រៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្អាកគណៈកម្មការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែន និងផ្អាកជំនាញដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការបោះបង្គោលព្រំដែន លើដីជាក់ស្តែង

(ចាប់ពីឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៦ រហូតដល់ឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៨) ។ ចំណុចទី៤ សុំកែចំណុចទី៣ចាស់ៈ ភាគីទាំងពីរនឹងខិតខំធ្វើយ៉ាង ណាដើម្បីឱ្យកិច្ចការទំនួលស្រឡា និងបោះបង្គោលព្រំដែន នៅលើដីជាក់ស្តែង ឱ្យបានមុនដំណាច់ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨ និងរួមគ្នាផលិតផែនទី ឋានលេខា នៃតំបន់ព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរ ដើម្បីធ្វើការកត់ត្រាលទ្ធផល នៃការបោះបង្គោល និងទំនួលស្រឡាលើភូមិសាស្ត្រជាក់ស្តែង ដើម្បីផលិតផែនទីព្រំ ដែនផ្លូវការ រវាងប្រទេសទាំងពីរ ។

ចំណុចមួយទៀតដែលភាគីទាំងពីរពុំទាន់បានឯកភាពគ្នានៅឡើយ ស្តីពីចំណងជើងឯកសារ ដែលត្រូវ ចុះហត្ថលេខានាពេលខាងមុខ ។ ភាគីកម្ពុជាយល់ឃើញថា តាមខ្លឹមសារឯកសារដែលស្នើកែឡើងដោយ ភាគីវៀតណាម ភាគីទាំងពីរគួរធ្វើជាសន្និសីទបញ្ចប់ពេញបន្ថែម ដើម្បីកែប្រែសន្និសីទបញ្ជាក់កំណត់ព្រំដែនរដ្ឋឆ្នាំ ១៩៨៥ ទោះជាភាគីទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាតែលើ០៦ចំណុចក៏ដោយ ។

ចំពោះភាគីវៀតណាម ទោះឯកសារនោះមានឈ្មោះហៅថា អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ឬ អនុសញ្ញា ឬសន្និសីទអ្វីក៏ដោយ តាមច្បាប់វៀតណាមត្រូវតែសភាអនុម័តយល់ព្រម និងផ្តល់សច្ចាប័នពីប្រមុខ រដ្ឋ ។ ចំពោះកម្ពុជាយើងវិញ យោងតាមមាត្រា ៩០ និងមាត្រា២៦ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ " សភាអនុ ម័តយល់ព្រម ឬលប់ចោលសន្និសីទ ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ " ហើយ " ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ឡាយព្រះហស្ត លេខាលើសន្និសីទ និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ហើយទ្រង់ប្រទានសច្ចាប័ន លើសន្និសីទនិងអនុសញ្ញាទាំងនោះ ក្រោយបានទទួលការអនុម័តយល់ព្រមពីរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា " ។

ចំណុចសំខាន់ៗនៃឯកសារដាក់ជូនគណៈអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីសុំសេចក្តីសម្រេចនាពេល នេះគឺ សេចក្តីពង្រាងសន្និសីទបញ្ចប់ពេញបន្ថែម លើសន្និសីទបញ្ជាក់កំណត់ព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៨៥ ដែលរាជ រដ្ឋាភិបាលត្រូវចុះហត្ថលេខាជាមួយភាគីវៀតណាមនាពេលខាងមុខនេះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៥
ប្រធានគណៈកម្មាធិការចំរុះកិច្ចការព្រំដែន

ចា គីមហូង